

Uchwała Nr SO-18/0952/242/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 14 grudnia 2023 r.
w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej
Gminy Chrzypsko Wielkie na rok 2024

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Kosmowska

Członkowie: Małgorzata Bekąła

Michał Suchanek

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie projekcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Gminy Chrzypsko Wielkie na 2024 r.

**opinię pozytywną
z uwagami zawartymi w pkt III ppkt 6 i 7 oraz w pkt IV uzasadnienia**

Uzasadnienie

- I. Projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej Gminy Chrzypsko Wielkie na 2024 r. przedłożony został tut. Izbie w dniu 15 listopada 2023 r. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne.
 1. Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym uchwałą Nr XLIV/298/2014 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.
 2. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212, art. 214 pkt 1 i 2 oraz art. 215 tej ustawy.

- II.
 1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:
 - a) dochody w kwocie 32.134.799,34,00 zł, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 17.138.943,00 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 14.995.856,34 zł;
 - b) wydatki w kwocie 35.746.605,34 zł, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 18.045.567,31 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 17.701.038,03 zł.

2. Przewidziane w projekcie uchwały budżetowej dochody bieżące (17.138.943,00 zł) powiększone o przychody z tytułu: nadwyżek z lat ubiegłych (500.000,00 zł), wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (1.993.000,00 zł) i spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (60.000,00 zł) są wyższe od planowanych wydatków bieżących (18.045.567,31 zł) o kwotę 1.646.375,69 zł, co wskazuje na zachowanie relacji z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964).
 3. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej oraz w projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chrzypsko Wielkie na lata 2024-2032 wynika, że w 2024 r. i w latach następnych spełniona będzie relacja, o której jest mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu.
 4. Projektowany wynik budżetu to deficyt w wysokości 3.611.806,00 zł, który zgodnie z § 3 projektu uchwały budżetowej zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z:
 - kredytów i pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym w kwocie 1.118.806,00 zł,
 - nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 500.000,00 zł,
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.993.000,00 zł.
 5. W załącznikach Nr 3 i Nr 4 do projektu uchwały budżetowej zaplanowane zostały przychody w łącznej kwocie 4.089.806,00 zł, z tego z tytułu:
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 1.993.000,00 zł,
 - spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 60.000,00 zł,
 - zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 1.536.806,00 zł,
 - nadwyżek z lat ubiegłych (§ 957) w kwocie 500.000,00 zł,a także rozchody w łącznej kwocie 478.000,00 zł, z tego z tytułu:
 - udzielonych pożyczek i kredytów (§ 991) w kwocie 60.000,00 zł,
 - spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 418.000,00 zł.
- Na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2022 r., sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2023 oraz uchwały budżetowej Gminy Chrzypsko Wielkie na 2023 r. (po zmianach dokonanych uchwałą Nr LXIV/385/2023 Rady Gminy Chrzypsko Wielkie z dnia 28 listopada 2023 r.), Skład Orzekający ustalił, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Chrzypsko Wielkie posiada niezaangażowane w budżecie roku 2023 nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 1.492.866,95 zł oraz wolne środki w kwocie 2.183.400,00 zł, które może zaangażować w budżecie roku 2024.
- Skład Orzekający wskazuje jednocześnie, że rzeczywisty poziom nadwyżek z lat ubiegłych i wolnych środków na koniec 2023 r. będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2023 r.

III.

1. Prognozowane dochody Gminy na 2024 r. są wyższe o 13,24% w porównaniu do planowanych dochodów na 2023 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2023 r.). Dochody bieżące zostały zaplanowane na poziomie niższym o 4,79%, a dochody majątkowe na poziomie wyższym o 44,53% od planowanych w 2023 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2023 r.).

Skład Orzekający ustalił, że wzrost dochodów majątkowych związany jest z zaplanowaniem w budżecie na 2024 r. środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w łącznej kwocie 14.300.626,65 zł, z tego w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 12.840.026,65 zł oraz w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 1.460.600,00 zł.

2. Planowane wydatki na 2024 r. są wyższe o 11,86% od planowanych w budżecie na 2023 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2023 r.). Wydatki bieżące zostały zaplanowane na poziomie wyższym o 3,71%, a wydatki majątkowe na poziomie wyższym o 21,59% w stosunku do planowanych na koniec III kwartału 2023 r.
3. Planowane w projekcie uchwały budżetowej dochody z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone gminie ustawami oraz na zadania własne bieżące, a także z tytułu części oświatowej, wyrównawczej i równoważącej subwencji ogólnej oraz wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i osób prawnych, zgodne są z kwotami wynikającymi z zawiadomień dysponenta.

Ponadto zaplanowano dotację celową z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących (§ 2030) w rozdziale 80104 – „Przedszkola” w kwocie 131.022,00 zł.

W uzasadnieniu do projektu wyjaśniono, że ww. dotację zaplanowano „na podstawie liczby dzieci do lat 5 uczęszczających do przedszkola wg SIO na 30.09.2023r. (przyjęto 1 506,00 zł x 87 dzieci) wprowadzono 131 022,00 zł, po otrzymaniu ostatecznych kwot zostanie uaktualniony plan dochodów na 2024 rok”.

4. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej oraz rezerw celowych, mieszczą się w granicach określonych w przepisach art. 222 ust. 1 i 3 ustawy finansach publicznych, a ponadto rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122).
5. W postanowieniach projektu uchwały lub w załącznikach wyodrębniono dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, a także dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami oraz związane z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.

W projekcie wydzielono również wydatki realizowane w ramach funduszu sołeckiego.

6. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu nie budzi zastrzeżeń, za wyjątkiem upoważnienia zawartego w § 17 pkt 3 projektu uchwały budżetowej,

tj. upoważnienia do „*dokonywania zmian w budżecie, w planie wydatków w zakresie wynagrodzeń ze stosunku pracy*”.

Skład Orzekający wskazuje, że stosownie do art. 257 pkt 3 ustawy o finansach publicznych w toku wykonywania budżetu zarząd może dokonywać zmian w planie wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, polegających na zmianach planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego w ramach działu w zakresie wydatków bieżących, z wyjątkiem zmian planu wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Ponadto w myśl art. 258 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do dokonywania innych zmian w planie wydatków niż określone w art. 257, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami.

W świetle przywołanych powyżej przepisów ustawy o finansach publicznych zapis § 17 pkt 3 projektu uchwały budżetowej wymaga doprecyzowania o wskazanie, iż przedmiotowe upoważnienie nie obejmuje przeniesień wydatków między działami.

Powyższe stanowi podstawę do sformułowania uwagi.

7. Planowane w projekcie uchwały budżetowej wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć ujętych w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chrzypsko Wielkie na lata 2024-2032 dla roku 2024, za wyjątkiem przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi Mylin - Gołęcin (projekt)”.

Dla wskazanego przedsięwzięcia w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chrzypsko Wielkie na lata 2024-2032 ustalono okres realizacji w latach 2023-2024, łączne nakłady finansowe w kwocie 25.000,00 zł i limit wydatków w 2024 r. w kwocie 20.000,00 zł. W załączniku Nr 10 do projektu uchwały budżetowej pn. „Plan wydatków inwestycyjnych” nie zaplanowano wydatków na zadanie pn. „Budowa drogi Mylin - Gołęcin (projekt)”.

Powyższe świadczy o naruszeniu art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i stanowi podstawę do sformułowania uwagi.

Ponadto Skład Orzekający wskazuje, że:

- w załączniku Nr 10 do projektu uchwały budżetowej dla zadania pn. „Budowa kanalizacji w miejscowości Ryżyn” zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 2.057.458,94 zł (z tego w § 6050 – 131.373,00 zł i w § 6370 – 1.926.085,94 zł), natomiast w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chrzypsko Wielkie na lata 2024-2032 dla tego przedsięwzięcia ustalono łączne nakłady finansowe w kwocie 50.000,00 zł i limit wydatków w 2024 r. w kwocie 25.000,00 zł;
- w załączniku Nr 10 do projektu uchwały budżetowej dla zadania pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Charcice” zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 1.651.108,17 zł (z tego w § 6050 – 96.806,00 zł i w § 6370 – 1.554.302,17 zł), natomiast w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chrzypsko Wielkie na lata 2024-2032 dla tego przedsięwzięcia ustalono łączne nakłady finansowe w kwocie 40.000,00 zł i limit wydatków w 2024 r. w kwocie 18.572,00 zł;

– w załączniku Nr 10 do projektu uchwały budżetowej dla zadania pn. „Budowa przedszkola w Chrzypsku Wielkim” zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 8.865.991,00 zł (z tego w § 6050 – 1.600.000,00 zł i w § 6370 – 7.265.991,00 zł), natomiast w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chrzypsko Wielkie na lata 2024-2032 dla tego przedsięwzięcia ustalono limit wydatków w 2024 r. w kwocie 8.832.991,00 zł.

8. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zaplanowano w wysokości 933.600,00 zł.

IV. Do przedłożonego projektu uchwały budżetowej Skład Orzekający wnosi następującą uwagę:

W załączniku Nr 4 do projektu uchwały budżetowej pn. „Rozchody” zaplanowane zostały rozchody w § 991 - „Udzielone pożyczki i kredyty” w kwocie 60.000,00 zł, jednakże w treści projektu uchwały budżetowej nie zawarto postanowienia określającego maksymalną wysokość pożyczek udzielanych przez Wójta Gminy Chrzypsko Wielkie z budżetu Gminy.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez wójta w roku budżetowym.

Brak określenia w postanowieniach uchwały budżetowej maksymalnej wysokości pożyczek udzielanych przez Wójta Gminy Chrzypsko z budżetu Gminy skutkuje tym, że Wójt, pomimo zaplanowania rozchodów z tytułu udzielanych pożyczek (§ 991) w kwocie 60.000,00 zł, nie będzie posiadał kompetencji do udzielenia planowanych pożyczek.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający orzekł jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Kosmowska

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.